

Prof. dr hab. inż. Maciej Pawlikowski
Katedra Mineralogii, Petrografii i Geochemii
AGH
Al. Mickiewicza 30
30-059 Kraków

Kraków 27.05.2015 r.

**Opinia o
rozprawie habilitacyjnej i dorobku naukowym
dr Grzegorza Czapowskiego**

Recenzja zawiera ocenę osiągnięcia naukowego pt.:

**Utwory i złoża solne Polski: geologia i geneza, zasoby oraz
możliwości ich wykorzystania.**

oraz istotnej aktywności naukowej habilitanta.

Wykonana została zgodnie z art. 16 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki 9 Dz. Ust. Z 2014 r. poz.1852).

Dorobek publikacyjny Habilitanta obejmuje (od obrony pracy doktorskiej) 58 rozdziałów w monografiach naukowych oraz artykułów i 97 wystąpień naukowych na konferencjach krajowych i zagranicznych oraz różnego rodzaju posiedzeniach naukowych. Habilitant wykonał także 41 nie publikowanych ekspertyz naukowych i 37 recenzji publikacji naukowych wysłanych do czasopism polskich i zagranicznych. Realizował 5 grantów krajowych oraz 5 poważnych konferencji naukowych. Zajmował się także popularyzatorstwem nauki publikując 6 artykułów o charakterze popularno-naukowym.

Ocena osiągnięcia naukowego

Omawiając tą działalność naukową Habilitanta można stwierdzić, że zamyka się ona w trzech następujących kierunkach w których łączy wiedzę naukową z praktycznym jej wykorzystaniem dla gospodarki Kraju.

A. Geneza i geologia utworów złóż solnych Polski (16 prac)

Bez wątplenia za jedno z najpoważniejszych osiągnięć w tym zakresie należy uznać publikacje pt.:

Geochemiczna charakterystyka litofacji różnowiekowych soli kamiennej z obszaru Polski,

która ukazała się w roku 2001 i jest efektem wielu lat mrówczej pracy zbierania danych z publikacji, otworów wiertniczych i map itd. .

Publikacja ta wnosi nowe i istotne informacje do poznania utworów ewaporacyjnych w Polsce.

Pozostałe publikacje tego z tego zakresu dotyczą mineralogii a soli potasonośnych, a także geochemii ewaporatów - głównie w zakresie profili bromowych. Publikacje te dostarczając istotnych i nowych informacji genetycznych o formacjach solnych w Polsce i ponoszą w istotny sposób poziom wiedzy na ten temat.

B. Zasoby utworów i złóż solnych w Polsce (6 prac)

W tym zakresie za jedną z najistotniejszych publikacji należy uznać publikację z roku 2008 dotyczącą ewaporatów występujących w rejonie Zatoki Gdańskiej oraz ich zagospodarowania w nadchodzącej przyszłości. . Praca oprócz części geologicznej częściowo o charakterze dokumentacyjnym wytycza potencjalne kierunki działań związanych z przyszłym wydobyciem soli w tym rejonie.

Kolejne publikacje, niezwykle istotne dla gospodarki Kraju, dotyczą zasobów złóż soli w Polsce i wytyczają kierunki dalszych prac rozpoznawczych oraz zagospodarowania potencjalnych złóż. Ich znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania polskiego przemysłu spożywczego, chemicznego i in. są niezwykle istotne.

C. Wykorzystania zasobów ewaporacyjnych w Polsce (5 prac)

Działalność Habilitanta w tej dziedzinie jest wielowątkowa. Dotyczy zarówno dokumentowani zasobów złóż soli jak i rozpoznania struktur solnych z punktu widzenia ich zagospodarowania do celów magazynowania węglowodorów. W tym względzie za jedną z istotniejszych publikacji należy uznać publikację z roku 2012 pt.: **Stan rozpoznania geologicznego struktur solnych regionu szczecińskiego pod kątem oceny możliwości budowy w ich obrębie kawernowych magazynów i składowisk.** Poprzedza ją wersja anglojęzyczna wydana w roku 2007.

W okresie uniezależniania się od węglowodorów płynących z Rosji problem magazynowania węglowodorów importowanych z innych kierunków geograficznych decyduje od możliwości prawidłowego

funkcjonowania całego Kraju. Stąd trudno przecenić badania Habilitanta w tej dziedzinie.

Wyliczone parametry publikacyjne i związane z cytowaniem publikacji Habilitanta przedstawiają się następująco:

Impakt fator (IF) publikacji Habilitanta wynosi 7,442.

Indeks Hirscha wg. Web of Sci. = 4

Liczba cytowań:

Wg. bazy Web of Sci, = 33

Wg. bazy Scopus = 140

Podsumowując ocenę osiągnięcia naukowego Habilitant należy stwierdzić dzięki swojej działalności naukowej i ogromnej wiedzy wniósł istotne wartości poznawcze zarówno w sferze czysto naukowej jak i praktycznej przyczyniając się do rozwoju i postępu wiedzy w zakresie ewaporatów polskich. Każda z publikacji posiada tzw. „duży ciężar gatunkowy”. Jego publikacje dostarczają ogromnej ilości szczegółowych informacji naukowych niezwykle istotnych zarówno poznawczo jak i z praktycznego punktu widzenia, których nie będę tu szczegółowo omawiał. Uznaje, że pod względem naukowym Habilitant od dawna spełnia wszystkie naukowe wymogi Ustawy niezbędne do otrzymania stopnia naukowego doktora habilitowanego.

Ocena istotnej aktywności naukowej

Aktywność ta jest wielokierunkowa. Obejmuje elementy informatyczne związane z prezentacją osiągnięć naukowych Habilitanta. Nie bez znaczenia jest jego działalność popularno-naukowa, która udostępnia wiedzę geologiczną i górnictwem szerokim rzeszom Społeczeństwa. W tym względzie istotne są między innymi publikacje dotyczące możliwości stworzenia tras turystycznych w kopalni soli w Kłodawie.

Ważnym wykładnikiem aktywności naukowej Habilitanta jest także prowadzenie istotnych dla gospodarki Kraju projektów badawczych KBN:

w latach 2001-2003 projekt nr 8 T12B01521 dotyczącego litofacji solnych w Polsce.

w latach 2000-2002 dotyczącego genezy zębów cechsztynu. Projekt nr 9T12B00219

w latach 2002-2003 projekt badań osadów w rejonie Lęborka

w latach 2005-2008 realizacja projektu nr 4T12B00229 dotyczącego profili bromowych.

w latach 2009\8-2011 projekt nr N 525363935 dotyczący magazynowania węglowodorów w złożach solnych

Kolejna istotna aktywność naukowa Habilitanta to wygłoszenie samodzielnie lub wspólnie z innymi naukowcami 53. referatów naukowych na konferencjach polskich i zagranicznych.

Za bardzo ważną działalność naukową Habilitanta należy uznać intensywną i wielowątkową współpracę naukową z wieloma krajowymi i zagranicznymi ośrodkami naukowymi oraz różnymi działami Administracji Państwowej w zakresie gospodarki złożami. Jej przejawem są wspólne publikacje, referaty na konferencjach naukowych oraz opracowania niepublikowane (40).

Bez wątpienia istotną i czasochłonna aktywnością naukową Habilitant jest także udział i działalność w organizacjach naukowych i doradztwo administracji państwowej w tym:

1. Polskiego Towarzystwa Górnictwa Solnego
2. International Association of Sedimentologist
3. Society of Sedimentary Geology
4. Komisji Zasobów Kopalin w Ministerstwie Środowiska

W ramach aktywności naukowej Habilitant recenzował łącznie 37 publikacji do czasopism krajowych i zagranicznych

Ze zdziwieniem należy zauważyć, że tak szeroka i istotna działalność naukowa i organizacyjna dr. Grzegorza Czapowskiego znalazła uznanie jedynie w oczach dyrektora PIG, który wyróżnił go trzema nagrodami.

Podsumowując ocenę aktywności naukowej Habilitanta należy podkreślić, że szeroko pojętymi badaniami ewaporatów zajmuje się od niemal 40 lat i w tym okresie w sposób istotny przyczynił się do poszerzenia wiedzy o tych skałach i zachodzących w nich zjawiskach. Jego aktywność koncentrująca się zarówno na problematyce naukowej jak i praktyce przyczyniła się w poważnym stopniu Gospodarce Narodowej pozwalając prawidłowo wykorzystać złoża soli w Polsce.

W zakończeniu stwierdzam, że habilitant dr Grzegorz Czapowski spełnia wszystkie warunki Ustawy o stopniach naukowych z 14 Marca 2003 r. upoważniającej do nadania Mu tytułu naukowego doktora habilitowanego.

Prof./dr hab. inż. Maciej Pawlikowski